

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конт. почт. шаян. 504-060,
143-322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр., Чехословаччини 30 ч. н.
— в усіх прочих краях по
7-50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Господарська конференція у Міністерстві Скарбу.

КОМУНКАТ У.П.Р.

В середу 6. травня н. р. почалася в Міністерстві Скарбу у Варшаві триденна конференція представників У.П.Р. і наших господарських установ з представниками Міністерства Скарбу в справі найактуальніших болячок нашого господарського життя. Народа відбулася під промислом віцепрем'єра і міністра скарбу Квятковського, а брали в ній участь крім віцепрем'єра ще віце-міністер скарбу Лехницький, директори

департаментів, представник державної контролю забезпечення ІЗВУ та директор державних монополій, а від У.П.Р. голова Василь Мудрий, члени Президії Вол. Целевич, Ю. Павликовський та О. Луцький, посол З. Пеленський і директори: „Зембанку“ В. Сигалевич і „Дністра“ Я. Колтушок. На конференції обговорено й узгоджено цілий комплекс справ зв'язаних із нашим економічним життям.

Військове зближення між ССРР і балтійськими державами?

РИГА, 7. 8. ПАТ. Як подає литовська преса, шефи ген. штабів Литви та Латвії запросили представників червоної армії познайомитися з військами їхніх держав. Кружляють чутки, неюби на Литву вибиралась ще й окрема більшовицька військова делегація, щоб познайомитися з лит. армією та розглянути можливості її реорганізації та розбудови.

НОВЕ УЗБРОЄННЯ ЛИТОВСЬКОЇ АРМІЇ?

РИГА, 8. 5. ПАТ. З Ковна повідомляють, що цього року зправи резервістів будуть переведені на більшу скало, як дотепер. Додатковий дисциплінарний курс військових шкіл і старшини артилерії та десантних правдоподібно з огляду на засоблення литов. армії у нові типи зброї.

Конфлікт довкруги французької залізниці в Абісинії.

ЛОНДОН, 8. 5. ПАТ. Вибух поважний конфлікт між італ. владою і управою залізниці Аде Абеба — Діабуті в справі транспорту військ та воєнного матеріалу. В урядових кругах Парижа і Риму нема про те ніяких вісток.

ГРАБІЖІ В ГАРРАРІ.

ДЖИБУТІ, 8. 5. ПАТ. Вістку про заворушення в Гаррарі потверджують; більша частина міст в огні. Напад бандитів на Діредуа відпер-

ла франц. залога. Італійці віддалені від Гаррари всего на 15 кілометрів.

ВАШИНГТОН, 8. 5. ПАТ. Америк. журналістка Міс Мід найшли; вона здорова.

ІТАЛІЯ НЕ ОРГАНІЗУЄ ТУБИЛЬЧИХ ВІЙСЬК.

ЛОНДОН, 8. 5. ПАТ. Італ. амбасада в Лондоні заперечила вістку немовби італ. уряд задумував організувати в Абісинії велику армію з тубильців.

Сальви на повитання негуса.

КАІРО, 8. 5. ПАТ. Брит. корабель „Ентерпрайс“ що везе негуса з 45 особами почоту прибув в год. 16. до Порт Саїду. Цілий рух в пристані тоді стримали, скріпили військові стійки коло митної комори. Коли появилася „Ентерпрайс“, перед яким плало 14 поційційних суден, три британські воєнні кораблі та один французький дали сальву. Залоза „Ентерпрайс“ усталася на покладі, щоб відповісти на привіт, негус також вишшов. З берега товпи приглядали мовчки, члени італійської консульської вивіси-

ли здовж берега італ. прапори.

ГАЙФА, 8. 5. ПАТ. Влад» видала дуже суворі постанови, щоб забезпечити приватний характер побуту негуса. Журналісти мусіли дати слово чести, що не зближаться до негуса, ажки він приїде до Єрусалиму.

В телеграфічному уряді чекають на негуса тисячі телеграмів з різних кінців світу.

ЄРУСАЛИМ, 8. 5. ПАТ. Сьогодні в 16. год. приїде залізницею з Гайфи негус.

Бритійський квестіонар для Німеччини.

БЕРЛІН, 8. 5. ПАТ. Вчора передполуднем англійський амбасадор сер Філіпс доручив мін. Нейратові текст брит. квестіонаря; його зміст

тримають в тайні. Припускають, що є це дипломатичний документ загального змісту; про Нейратові не згадує, про Австрію поперхотно.

Перегони у зброєннях мусять покінчитися війною.

ВАШИНГТОН, 8. 5. ПАТ. Підчас дискусії над бюджетом мариначки сен. Най заявив м. ін.: Перегони у зброєннях мусять покінчитися війною. У нас багато говорять про війну з Японією, а яка разів пропонують бюджет оборони держави. Тимчасом панування військових інтересів булоб вже давно в Японії покінчилося, якщоб не підтримували їх інші зброєння.

РЕКОРДОВИЙ ВОЄННИЙ БУДЖЕТ.

ВАШИНГТОН, 8. 5. ПАТ. Сенат затвердив до бюджету департаменту війни, ухваленого палатою послів

І АРГЕНТИНА ЗБРОЇТЬСЯ.

БУЕНОС АЙРЕС, 8. 5. ПАТ. Отвирючи сесію парламенту, президент Аргентини виголосив промову, у якій м. ін. домагався кредитів на дозброєння та на будову корабельних верстатів.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних блочків Р. Ш.

Рахуй гроші з тиха — не знаєш лиха!
навчає стара українська приповідка, тому складайте свої ошадности

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

що зберігає вкладки у строгій тайні.

З ПЕРЕХРЕСТЯ польсько-української боротьби.

На маргінесі історії тернопільської гімназії.

Перед світовою війною вийшла в 1907 р. наглядом Статистичного Бюро Краєвого Виділу у Львові велика публікація колишнього професора львівського університету д-ра Йосифа Бузека про віроісповідні національні відносини в Галичині на основі вислідів перепису людності з 31. грудня 1900 р. До публікації долучено дві великі карти — віроісповідну і національну, — де окремими барвами означено віроісповідний і національний стан кожної адміністративної громади. Вже перший погляд на ці обидві карти вказує на прямі шляхи польської історичної експансії на українські землі, який сьогодні йде здовж залізничного шляху Перемишль-Львів-Тернопіль з окремим відхилом з Перемішля на Хирів-Самбір-Рудки до Львова, що вже здавна була головним осередком польської колонізації. Другим усім польської національної експансії стало єдине Поділля (повіті Тернопіль, Теребовля, Скалат і Збараж) з прямим продовженням на схід до Києва через Проскурів-Бар-Винницю-Білу Церкву, що його нині відома більшовицька політика здебільша вже зіквідувала. На північ і південь згаданого шляху є у Східній Галичині чиста або мало перемішана українська національна територія, яку щойно в останніх часах теперішньої Польща хоче зробити національною мозакою. На цікаві і для нас дуже повчальні перемни в національній структурі Східної Галичини аказував перед війною пок. д-р Вол. Охримович, а сьогодні робить це доцент краківського університету д-р Т. Кубійович у своїх дослідях з поля національної статистики.

На жаль, вислідами цих дослідів у нас за мало інтересувалися. Зокрема не було у наших практичних діячів достаточного розуміння великого для нас значіння призбручанської полоси з її тернопільським бастіоном, на якій вже здавна зсередили поляки свою увагу. Церковно-національна політика львівських римо-кат. архієпископів пок. Більчевського й теперішнього Твардовського з будовою нових численних костелів та оснуванням нових парохій, що множаться щорічно у значному числі, діяльність польського Товариства Школи Людової і повставших недавно кураторій будови польських людських домів (дирекції — головню з публичних, передовсім комунальних фондів і звичайно під проводом староств) і то навіть у громадах з малесенькою жмінкою латиників, врешті звана земельна політика польських урядових і громадських чинників змріють ясно й послідовно до цього, щоб на збручан поставити польську національну перекладу.

Мета цих заходів відома. Роблять це нині з цією самою ціллю й більшовики, виселяючи на ці землі наше населення з призбручанської полоси для призначення їм московських колоністів збручан став перехрестям чи передпіллям не тільки польсько-української національної боротьби але й теж боротьби двох сумесних держав, а на

в'ї і двох побороюючих себе безпощадно світів — монголо-азійського, себто більшовицького й європейського.

Поглядські поляки з часів пруської займашини досвідчили на собі фізикальне право — езер Дзук махт ден Відердрук — і гідно та остаточно з успіхом протиставилися німецькому наступові. Це було й у нас в Галичині для відпору польського наступу. Перші квітні національного самопізнання й організації повстали на наших західних окраїнах над Сяном в Перемишлі вже в другій декаді 19-го ст. й там рівнож уперше з наших провінціальних осередків пішла наша новочасна організація й оборона. Хронологічно опісля друге місце у цьому заняв Тернопіль — дві половини, найбільше zagrożені польською експанзією.

На Сян же безпосередньо й безпощадно зі заходу сусідня польська національна стихія, на Серет і Збруч йде вже планоно зорганізований польський наступ. Природно, що якраз тут вже давно пішла і з нашого боку планова оборона. Тут зродилася й на селі дуже активна національна відомість, що давніше не допустила у себе московської язви, а сьогодні не допускає комунізму. З цього огляду в нині галицьке Поділля найчистішою половиною з усіх українських земель.

В починках нашої сучасної національної організації Тернопіль був першим подільським містом, що створив у себе осідки нашої культурно-освітньої, шкільної, товариської — опісля й економічної праці. Тернопільська гімназія славилася їм у протиставі до Перемишля, а навіть Львова, що була виключним огнищем української національної свідомості, яка не допустила зовсім до молоді сильної колосії московської течії. З мурів цієї гімназії вийшла довга низка наших учених, діячів і провідників. Згадати хочби відомі імена трьох учених європейської слави — пок. д-ра І. Пулюя і жиючого д-ра І. Горбачевського та пок. д-ра Ст. Дністрянського, основника і ред. «Діла» пок. Вол. Барвінського та його брата д-ра і політика, заслуженого діяча організації Тернопільщини, пок. Ол. Барвінського, діячів і політиків пок. д-ра Євгена Олексницького і пок. д-ра Євгена Левицького, економічного діяча пок. о. Северина Борачка, єпископа д-ра Гр. Хомишина, сенатора д-ра А. Горбачевського, просвітянських діячів пок. Івана Кирилюка і пок. Мих. І. Адушинського, єпископа Накиту Будку і чимало молодших, що добри за життя для українського народу.

Польська організаційна праця у подільському селі в довоєнних часах розпочалася дещо пізніше від нашої і від нас взяла вона взір і здалася головно в Т. Ш. Л. (Товариство Школи Любомирської), а головними діячами були проф. Ян Закопський, проф. Стан. Сроковський та покійний посол Раймунд Шмідт і суддя Ференц. В Тернополі повстав і головний вшехпольський бастион з політичними впливами на значні простори Поділля. Вшехпольські впливи є тут дуже помітні, ще й сьогодні й вони є рішальні у протипольському наставленні місцевого польського громадянства. Ніде у Східній Галичині не свідило такої національної боротьби, як саме на Поділлі, де була й найсильніша польська колонізація у довоєнних часах.

Тернопільська гімназія за Австрії мала завжди великий відсоток української молоді, тому й не диво, що місцеве українське громадянство робило занадто заходи для оснування у Тернополі української хлопчачої державної гімназії. Основано її щойно в 1898 р. і вона проіснувала до вересня 1930 р., коли її розв'язано розпорядком міністра віроісповідань і освіти, буцім тому, що дехто з молоді був вмішаний у саботажі. Це пізніше показалося цілковито неоправдане. Арештовано вправді декотро з учнів, яких небагато випущено на волю, бо не було за ними ніякої вини, а проти трьох відбулася карна розправа перед тернопільським трибуналом суду присяжних. Як оборонець у цьому процесі мав я нагоду зацікавитися докладно з цілим процесовим матеріалом і могу ствердити, що у цьому випадку і у всіх інших, що відносилися до учнів тернопільської української державної гімназії, усі підозріння у саботажах були цілковито безпідставні. Проголошено вирок, яким ув'язнили всіх трьох обвинувачених, але розв'язано гімназію так досі не реактивовано. На її місце отворено негайно у тому самому державному будинку, збудованому за Австрії спеціально для української гімназії, польську державну дівочу гімназію, четверту з черги попри три існуючі польські державні хлопчачі гімназії.

Літературна нагорода за 1936 рік.

Комунікат Т-ва Письменників і Журналістів ім. Ів. Франка.

I.

Рада Т-ва Письменників і Журналістів ім. Ів. Франка на своїм засіданні дня 2. травня ц. р. вирішила роздати, як у минулих роках, так і в черговім 1936 році, літературну нагороду за найкращі твори, надруковані в тім році окремою книжкою на західно-українських землях і на еміграції.

Гроші, що залишилися з невичерпаного в цілому фонду літературної нагороди за 1935 рік, призначило Т-во на окремий конкурс драматичних творів, який вже розписаний. Щоб зібрати фонди на літературну нагороду за 1936 рік, Т-во приступає до збирання жертв серед Українського Громадянства та Установ. Рада Т-ва надіється, що Українське Громадянство та Установи, у повнім зрозумінні ваги літературних нагород для української культури, піддержать Т-во у його змаганнях шедрими жертвами, які

дозволять збільшити цього року грошові премії для нагороджених творів.

Жертви просимо слати на адресу: Центрбанк, Львів, вул. 3. Мая 15. із зазначенням «Літературний Фонд 1936». Спис жертв буде проголошений у щоденній пресі.

II.

Рівночасно Рада Т-ва повідомляє авторів, які хочуть взяти участь у драматичнім конкурсі ТОПЖ-у в 1936 році, що машинописи творів на конкурс треба надіслати до Т-ва означені довільною девізою. Рівночасно у замкненій конверті, означеній тою самою девізою, треба подати прізвище автора і його адресу.

За Раду Т-ва:

Ром. Купчинський, Василь Софронів Левицький, голова. референт літ. нагород.

зано, четверту з черги попри три існуючі польські державні хлопчачі гімназії.

Перший голос за розв'язання української державної гімназії упав на вшехпольському вічу у Тернополі в серпні 1930 р. у формі окремої резолюції. До кількох тижнів цей заклик справді виконано і 540 учнів опинилося поза шкільними мурами, з яких більшість гімназії вже не скінчила й стала пригожим матеріалом для націоналістичної пропаганди. Потерпіла і численний учительський збір, якого членів крім чотирьох перелічених спенсіювано. Одним почерком переліковано гімназію, що проіснувала 32 роки та була чинна навіть за російської окупації і з якої мурів вийшли цілі сотні заслужених громадян.

Нині на території тернопільського воєводства з абсолютною більшістю українського населення, національно свідомого й активного, є тринадцять польських державних гімназій, з чого у Тернополі 4, переважно коєдукаційні — у менших містах — або хлопчачі, а тільки одна дівоча. Крім цього є три польські приватні коєдукаційні гімназії з правами публичних шкіл, що удержуються переважно з публичних комунальних фондів (Борщів, Перемишляни і Радехів). Нема лишень відної української державної гімназії, а три приватні українські коєдукаційні гімназії Рідної Школи (Тернопіль, Золочів і Чортків) з неповними правами удержуються виключно власними засобами.

В 1921 р. основано у Тернополі дівочу гімназію Р. Ш. класичного типу, що його в 1926 р. змінено на гуманістичний, де на весні 1929 р. відбувся перший іспит зрілості. Концесіонарем гімназії є місцевий кружок Рідної Школи і він по розв'язанні державної хлопчачої гімназії поробив заходи на переїзд дівочої гімназії на коєдукаційну. Кураторія Л. Ш. О. рескриптом з 27. серпня 1931 Ч. II—8555/31 дала дозвіл на коєдукацію у трьох найнижчих класах, з тим, що кожного чергового року ліквідовано одну найнижчу дівочу класу в користь коєдукаційної. Нині гімназія має 6 класів в осьми відділах, у чому класи I—III є зорганізовані на осн. нового устрою, класи VI—VIII на осн. давнього гуманістичного типу, а усі класи, крім теперішньої восьмої, є коєдукаційні.

Фреквенція в р. шк. 1935/36 є така: а) новий тип: I кл. 27 хл. і 25 дівчат, II кл. у двох відділах 47 хл. і 28 д. і III кл. 29 хл. і 16 д.; б) давній гуманістичний тип: VI кл. у двох відділах 28 хл. і 26 д., VII кл. 17 хл. і 6 д. і VIII кл. 10 дівчат — разом 148 хлопців і 111 дівчат, по народності усі українці.

Учительський збір гімназії складається з у правителя і 11 учительських сил власних і 2 доходячих з державних гімназій, зі шкільного лікаря і шкільної лікарки. Учительський збір має повні законом вимагані науково-педагогічні кваліфікації крім двох жіночих сил, що учать на підставі дозволу на навчання.

Гімназія міститься в обширній домівці укр. бурси ім. Качали, окремо адаптованій для шкільних цілей. Має бібліотеку для учителів з 779 творів і окрему для учнів з 1189 творів (українських, польських і німецьких). Має кабінети: 1) історично-географічний, що числить 406 позицій інвентаря, 2) природничий з біологічною робітнею (846 поз.) і 3) фізикальний з фізикально-хімічною робітнею (227 поз.). Окремо є робітня для

практичних занять (198 поз.) і гімнастична зала. Згадані кабінети мають свої окремі фахові бібліотеки.

Більшість молоді походить з Тернополя і тернопільського повіту, меншість зі суміжних повітів; є теж кількох учнів з Волині. Більшість молоді селянські діти. При школі є батьківський кружок. Школа є самовистархальна завдяки годоовим платнім учительського збору. Пересічна шкільна оплата виносить 16 зол. місячно — отже річно 160 зол., коли в державних гімназіях нормальна річна оплата виносить 220 зол.

Гімназію щорічно візитують шкільні візитатори Л. Ш. О. (тепер візитор п. Залеський) і вона має права державних шкіл — неповні, типу б). Фреквенція учнів зростає щорічно; в р. шк. 1934-35 було 218, в р. шк. 1935-36 — 259 учнів і учениць.

У січні ц. р. управа кружка Р. Ш. у Тернополі внесла умотивовану петицію до міністерства віроісповідань і освіти на руки голови УПР пос. Вас. Мудрого (колишнього абсолювента розв'язаної тернопільської гімназії) в справі удержання згаданої гімназії, напроваджуючи мотиви, які подає я вище. Петиція була розглядана на раді міністрів, а окремо ще обговорили її пп. посл. Мудрий і Кузьмович на конференції з міністром п. Свентославським. Пішла поголоска, що уряд утворить у Тернополі з початком шк. р. 1936-37 повну українську хлопчачу гімназію, до якої малиб перейти усі учні теперішньої гімназії Р. Ш. і значне число учительського збору. Учениці малиб перейти до місцевої польської державної дівочої гімназії за зложенням вступного іспиту.

Однак Львівська Кураторія ставить справу зовсім інакше. В п'ятницю 24. квітня ц. р. приїхав до Тернополя куратор п. Гедомський з візитатором п. Залеським. Відбувши візитацію двох класів коротку розмову з директором гімн. п. Ом. Бачинським, запросили президію кружка Р. Ш. на конференцію. Відбулася вона в кабінеті директора III гімн. п. Лещинського у приваті пп.: кур. Гедомського, віз. Залеського, дир. Бачинського, президії кружка Р. Ш. проф. Іл. Бриковича та проф. Іл. Дякова. Кур. Гедомський поставив справу так, що на його думку не може бути й мови про те, щоб у Тернополі повстала самостійна українська держ. гімназія, а можуть бути паралельні українські відділи при III. польській держ. хлоп. гімназії (давнійшій реальній школі) під управою директора цієї гімназії, при чому учні гімназії Р. Ш. мусілиб адавати вступний іспит. У довгий дискусії голова кружка проф. Брикович заявив, що місцеве українське громадянство і сам кружок Р. Ш. не згодяться на таку розвязку, жадаючи, як і у подвій, утворення самостійної української держ. гімназії, що буде реактивуванням гімназії, розв'язаної в 1930 р.; інакше шкода дальших балачок. На цьому конференцію і закінчено.

Отже справи досі не вирішено. Як виходить, становище центрального уряду і львівської Кураторії є відмінне. Українське громадянство в краю уважає справу реактивування української держ. гімназії у Тернополі за загальною національною і так теж трактує її Укр. Парл. Репрезентація. Оскільки знаю, тернопільський воєвода п. Дзеватовський-Гінтовт до нашої петиції має ставитися позитивно.

А покищо на тернопільському відтинку все по старому. Д-р Степан Баран.

КОЛХОЗНЕ КОЗАЦТВО.

1). Інші оголошено постановою московського уряду про скасування обмежень щодо служби козаків в армії. Разом з тим Північно-Кавказський фронт переміщено в Терсько-Степовий козацький дивізію. Всі ескадрони Степового козацького дивізію, а не виділено і з них окрему бригаду. Кавказський дивізію, утворено окрему бригаду. Кавказський дивізію, утворено окрему бригаду. Кавказський дивізію, утворено окрему бригаду.

Щі розпорядки, що міняють справді дуже малі дієві відносини, це є ніякою несподіванкою. Після виходу козаків на показ, навіть до Парижа, після того, як козацькою ласкою прийняв козацьких „представників“ сам „улюблений“ Сталін, було очевидно, що московський уряд готує чергову демагогічну комедію. Цілий соціалістичний театральний апарат працює гарячково, намагаючись роздувати звичайний по суті бюрократичний улаз до розмірів поважної військової реформи та значної соціально-політичної, а перелік національно-московської події. Большевицькі театральні ефекти ті самі і при збіді комунізму, і при збіді стахановців, і при конгресі комунізму, і при спробі використати козаків для величчя московського уряду. Прийняття у Сталіна, преса замінює, словесно повинні на численні збори, численні листи до „улюбленого“ Сталіна з палкими висловом „вдячності і відданості“, а обіцяючи виконати і червоні, і білі на адресу ворогів Москви.

А поза тим варто привертати уважніше, що зростає цього разу за нудною большевицькою пародією. За нею криється страх перед війною, козаків змобілізувати чимскоріше всі сили московського шовінізму, використати сили і засоби повеленого населення для здійснення війни московської експансії. „Правда“ з 22. IV. 1936. пише, що постановою про скасування обмежень для козаків щодо служби в армії свідчить про відданість козацтва совітській владі. Інших доказів цієї „відданості“ часопис цей не наводить; та і знайти їх небагато вимушеними терором жандармерії відповісти неможливо. До останнього часу виселення козацьких країв, а спеціально Кубані, було після України найгірше переселення. Лише два роки тому цілі козацькі села знищили карними підрозділами ГПУ за опір при створенні армії, однієї осені вислали понад 10000 на північ, цілі сім'ї вилучені на Північній Кавказі голодом, що лютував там ще мен-

ше, ніж на Україні. І це все козаків мали б вже забути і несподівано переїняти відданістю Москві? Цяому мовуть і самі Козаки не вірять.

У листі козаків Тихорізького району до Сталіна на доказ їх наближеної відданості московському уряду наводять той факт, що протягом останнього чвертьріччя минулого року те першого цього року розійшлося в районі 3429 примірників книжки („Пісня Леніна“). Цей дотеп гідний справді листа заворонців до султана. Не гірше й таке речення: „Ми ні на хвилину не забудемо твоїх пророческих слів промовлених до Рой Говарде про небезпечку війни з боку японських імперіалістів та німецьких фашистів“. Ми готові на твій перший заклик скочити на боки, козацьких, козацьких коней (що ледви тримаються на ногах. — М. Д.) і боронити свою соціалістичну батьківщину... „Що хвилини готові ми замінити комбайни і трактори на танки, опанцерені потяги, літаки“. („Ізв.“ 26. IV. 1936.) На їхніх місцях проголосують: „Дух козаків такий, що хоч зараз у війну. Нема сумніву, що коли вибухне війна, то козацькі дивізії будуть в перших рядах робітничо-селянської армії“.

Ці нахвалювані мілітаристичні демагогії дає змогу дуже легко вгадати, де виставлено пса заповано. Приблизно три місяці тому ті самі листи і ті самі воєволиці заклики послали до Сталіна з Бурят-Монгольської автономної Республіки, який хоч не цілком подарували примусове поста-

вання особів повинні, як у Далеко-Східній краї, але у всякому разі зробили дуже поважні позитивні. Служба-ж в московській армії, до якої тепер допускають козаків у новій обсязі без порівняння полатів, ніж племена худоби, чи яка робота в колхозах. За це парт писати листи до Сталіна та урядувати інші демонстрації вірної відданості.

Настрашений небезпечкою війни московський уряд посилав з полешеннями всюд, де виставляють найбільша „безпека“ в середині держави. А примусово до воєнної роботи козацтво може бути дуже поважною загрозою для московського уряду в часі війни; тому московські моговладці посилав купити його, може в останній хвилині, гадаючи, що в армії козацтво під доглядом полкових шинків буде безпечно, ніж у залізі. Ціла московських тридцяти срібних справді дуже невелика, а більше дати Москва не може, бо навіть порушити козацтво кріпацтво козаків з огляду на стан цілої держави не наслідують. А коли в Москві сподіваються, що козаків, які іншого кріпацтва не знали, не скористають з війни, щоб козацтво кріпацтво свавладає синувати владу московського уряду, то там очевидно дуже помиляються.

Так само помиляється московський уряд сподіваючись захищати донський козацький шовінізм, замкнувши їх до своїх військових частин разом з українцями кубанцями. Москва знають добре всі козаків і українські і неукраїнські. „Колхозне козацтво“ не під Москви легко.

М. Данько.

Страшні помилки большевицьких лікарів.

Дня 4. травня ц. р. комісаріат охорони здоров'я скликав спеціальне засідання, щоб обговорити засоби боротьби з епідемією численних лікарських помилок у клініках і московських шпиталів. Час від часу московська преса подає нечуваних просто випадки лихого розпізнання недуги. І так нпр. лікар ставить діагнозу на тиф, тоді, як це є значає закінчення після пологів. Ще страшніші речі діються з уживанням невідповідних лікарств. Лікарі московських клінік відсилають тільки недужих, забезпечуючись пе-

ред відповідальністю, письмовними посвідченнями, що це діється на їх бажання. „Правда“ пише, що на цьому засіданні говорили про дуже низький рівень знання у лікарів, про півналіфбетизм фармацевтів, про лихо опанування лікарств і т. п. Не згадуючи вже про умовини праці в московських клініках. „Правда“ пише, що один лікар приймає 80 недужих денно, ходу недуги не записують і недужий ніколи не залишається під опікою одного лікаря.

Влада Танжеру.

ТАНЖЕР, 8. 5. ПАТ. Законодальна влада Танжеру вибрала на 3 роки нову управу танжерської смуги: головою буде еспанець, заступниками — француз, італієць та англієць. (Місто

Танжер з околицею є — з огляду на важне положення над Гібральтарським проливом, незалежне; управління ним адміністрація, зложена з представників заінтересованих держав).

О. ПРИСТАВ.

18

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Наші закарпатські (мадярські) земліки вповні заслуговували на те, щоб їх любити, як себе самого. Це були надзвичайно побожні люди, що у своїх серцях зберігали щирі й правдиві віру в Бога. Своєю пошанністю нагадували ірландців. Цей нарід зразково виконував християнсько-католицькі обов'язки. У неділю ірландський католик, старий чи молодий, бідний чи багатий, кожний спішив до своєї церкви. Священик був в ірландців слугою Бога не лише в церкві, але і всюди поза нею. Ірландська дитина, зустрінувши священика, здоровила його чемно, без огляду на те, чи це католицький, протестантський, чи інший душпастир. Вона, як тільки побачила в нього білий обійчик, вже знала, що це священик. А йому слід уклонитися і сказати популярне в Америці поздоровлення „галло!“). Справді приємно було дивитися, як ірландці горнули до свого костела. Йшли до нього пішки, а заможні приїжджали автоматами. А всі мали під пахою або в руці молитовник.

Ось так, їхав я до Риму, а завернув на Крим. Почав про малярських русинів, а вони пригадали мені ірландців. Отже наші закарпатські русини були дуже релігійні. Це потверджує між іншим також той факт, що їх 60 родин спромоглося на власну церкву. Парохів платили 170 доларів на місяць, наклали на себе добровільний податок по три долари місячно від родини.

Галицькі лемки хоч побожні, не дорівнювали закарпатським братям. Майже кожний мадярський русин умів читати друковане слово й уважав собі за велику честь, якщо мав у своїй хаті мукачівський Збірник. Його тримав він на почеснім місці у шафі, дбав про нього з ласкою брав його зі собою до церкви. В угорських церквах увесь народ співав утреню. Кантор мусів добре пильнувати, щоб не дай Боже, не захвиляв утреню, вечірні або Служби Божі. Бо була там повна церква ценозів.

Закарпатські русини не мали нахилу до хорового (гармонійного) співу. Вони разом співали всі разом без різниці, хто яким голосом. Для своїх павотів були дуже прихильні, ширі й покірливі. Пристрасно любив свою церкву й образ, що були для них одним рятунком проти мародерства і мадяризації. Так само дбали засвою школу й рідну мову.

Наші емігранти зі Закарпаття були також добре організовані. Наші допоміжна організація „Соединеніє“ згуртувала біля себе понад сто

тисяч дійсних членів, а її маєток (з готівки, в каменях та у цінних паперах) перевищував мільон доларів. Закарпатські брати ділами доказували свій поступ, тоді як галичани тільки хвалилися ним на словах.

Але цей справді дуже добрий наш нарід із Закарпаття обступили з усіх боків, мов хижі вовки, різного роду „приятелі“. З них кожний на свій лад „спасав“ його і „рятував“ від загибелі. Царський уряд не жалював грошей і силів їх щедро цілими жменями на поширення московського православ'я між мадярськими русинами. Однак самі рублі не могли багато зробити. Для пропаганди царської схизми треба було порядних „пискачів“, не знад Волги, а такі саміх закарпатських ренегатів. Ці світські пропагатори православ'я, хоч казали собі здорово платити рублями за свою працю, проте не могли виказатися великими успіхами. Але в кожному разі роздунували людей.

Найбільшу шкоду приносило своїй церкві її власному народові саме угорське священство. Зараз по приїзді новоімененого єпископа С. Ортинського до Америки, почали деякі угорські священники боротьбу проти нього. Спершу вели її потайки, згодом щораз явіше, сміліше й нахабніше. Причин цієї ворожнечі фактично не було ніяких. Бюрокийний єпископ С. Ортинський, це була така добра, щира, добросерда, вирозуміла й водночас второпна людина, і годі йому було шонебуде закінчити. Освітою, яку він дістав від оо. єзуїтів, не міг похвалитися ніодні з тих мадярських священників, що безоглядно цькували проти нього. Чейже всі признають, що Чин оо. Єзуїтів дав людству багато найсвітліших умів. Нам побажати лише, щоб наше духовенство — бай-даже, католицьке чи православне — мало таку всесторонню і високу освіту, як оо. Єзуїти. Тоді наші церкви були б справді церквами на хвалу Божу, а не ярмарочними будками, якто на глум і сором християнству, часто було в Америці.

В Америці вповні виявився талант єпископа С. Ортинського. Тут він за один рік свого побуту опанував основну англійську мову й зовсім плавно говорив нею. У поведінці був тактовний, а в диспутах бистроумний. Ніколи ніхто не чув від нього таких виразів, як „дається“ або „може бути“.

Між священниками були також здібні одишні, однак ніхто з них не дорівнював єпископові С. Ортинському. А проте цей всесторонній освічений і відданий церковній діят та ширій українській патріот не задовольня угорських малоконтентів. Ім було цього п'єсою за мало, ма-буть тому, що вони не відзначалися ніодною з його гарних духовних прикмет. Ані один з них не був добрий священник, бо підняли зовсім без підставу боротьбу проти своєї церковної влади. Не були вони також бодай патріотами, бо погорджували мовою свого народу. Вели боротьбу на життя і смерть з власною церковною владою і цим деморалізували своїх парохів.

(Далі буде.)

Станиславівське воєвідство і станиславівський повіт у світлі перепису з 1931 р.

(Продовження.)

VIII.

Як вище було згадано, віроповідні статистичні дані повітів в найкращим критерієм для

планування національних відносин воєвідства. Чергова таблиця подає образ віроповідних відносин:

ПОВІТИ	Греко-католики	Римо-католики	Мойсеєві	Евангелісти
Стрий	105.052	70.8	23.404	15.0
Долина	89.761	76.9	15.630	9.3
Надвірня	113.017	80.3	15.214	10.7
Коломия	121.240	88.8	31.925	18.2
Косів	80.848	86.1	4.976	5.3
Снятин	61.755	79.2	8.659	11.1
Городенка	69.728	75.2	15.519	16.7
Товмач	76.621	66.5	31.478	27.0
Станиславів	123.767	62.2	42.519	21.2
Калуш	80.706	78.9	14.418	14.1
Жидачів	63.118	75.7	15.094	18.0
Рогатин	90.406	71.2	27.198	21.3
Воєвідство	1079.008	72.9	245.945	16.5

Греко-католики українці у всіх повітах станиславівського воєвідства мають рішучу перевагу і під цим оглядом станиславівське воєвідство серед гол. воєвідств представляється найкраще. Дещо менший відсоток населення творять українці лише в трьох повітах, а саме в станиславівському, товмачському та коломиїському. І коли в станиславівському та коломиїському повіті причиною цього явища є скучення польського та жидівського населення в формі островів у центральних містах цих повітів, то в товмачському і до деякої міри також у жидачівському та городенському повіті на збільшення відсотка польського елементу (як пояснюють це нині польські інтерпретатори) впливають не міста, але польська колонізаційна течія, що посувалася здовж Дністра на південний схід. Для збільшення польського елементу міста мали значіння лиш у Станиславівщині, Коломиїщині та Стрийщині, зрештою в інших повітах вплив міст був доволі слабкий. Найслабший польський елемент у Косівщині (5.3 %).

Жиди на селах творять малий відсоток населення, найбільші скучення жидів — це більші міста, як Станиславів, Коломия та Стрий, де вони творять найбільшу чисельну групу населення.

В чотирьох повітах станиславівського воєвідства викликає перепис 1931. р. ще одну віроповідну групу, а саме євангелістів (Стрий, Долина, Станиславів та Коломия). Цю групу творять німці-колоністи, але також українці, що

покинули греко-католицьку церкву. В самому лише станиславівському повіті українців євангелістів є понад 800 (Горохолова, Богородичин Стари, Невочин і ін.).

Михайло Зварич.
(Продовження буде.)

Зменшені засіви в ССРСР.

„Правда“ з 5. травня пише, що цього року засіви зменшилися на 17 відсотків у порівнянні з минулим роком. І так цього року засіяно 34,751,000 га тоді, як минулого року 30. квітня було засіяно 60,079,000 га. Щодо цього стверджує, що засіви припинилися в багатьох краях і районах. І так у Свердловському районі засіви виконали лиш на 2 при. Спеціальний неспокій викликає положення у краях: Саратовським, Куябівським і в Башкирії. Подібно як минулими роками населення нероздільно користується з засівами. В поодиноких машиновотракторних станціях трактори стоять бездіяльно не раз по кілька днів.

ШЕВЧЕНКО У СТРАТОСФЕРІ.

МОСКВА, 8. 5. ПАТ. Відомий совітський летун Шевченко піднявся на відкритому літаку до стратосфери; він осягнув висоту 11,100 метрів.

ЖІНКА У ФРАНЦУСЬКОМУ УРЯДІ.

ПАРИЖ, 8. 5. ПАТ. Франц. преса допускає можливість, що у новому кабінеті портфель здоров'я дістане пані Жермен Пікар-От. Булаб це перша жінка на становищі французького міністра.

Зміна адреси і зол. Можна прислати пошто-вими марками.

ЩО ЦЕ ЗНАЧИТЬ?

Кураторія Львівської Шкільної Округи видає об'явку до ч. 121/36 з дня 20. квітня ц. р. Нр. I. 7501/36 в справі присутності шкільної молоді одного обряду (віроповідання) на науці релігії другого обряду (віроповідання). Ось текст цього об'явки:

„В цілях управління справи присутності шкільної молоді одного обряду чи віроповідання на лекціях науки релігії іншого обряду (віроповідання), спричиненої недостатньою відповідних приміщень і konieczністю охоронити дітям перед перебуванням у приміщеннях атмосферичних умовинах на дворі в часі, коли відбувається в шкільній кімнаті науки релігії іншого обряду (віроповідання), заряджую, щоб шкільна молоді не волочилася (валенсалася), але за виразкою угодою учителя релігії іншого віроповідання сидіти на тих лекціях окремо при іншому віроповіданні, а не обряді. — Куратор О. Л. Ю. Гадомський“.

Стільки об'явки.

А тепер як це виглядає у шкільній практиці? Вовмимо нпр. містечко, де діти гр.-кат. обряду не мають від 9—10 год. місяця на науці релігії, хоч є кімнати для дітей римокат. і мойсеєвого віроповідання. Тому ті діти гр.-кат. священник мусить учить науки релігії по лекціях від 13—14 год. Отже ті „наші діти“ від 9—10 год. не мають де дітася, а не сміють волочитися; а в там нпр. дітей лат. обряду повна класа, а дітей мойс. віроповідання менше та в більшій місці у класі. Ніхто дітей гр.-кат. обряду не питається, каже їм їти на мойсеєву релігію (інше тільки віроповідання), бо учитель мойс. релігії під натиском управителя школи й понахиливши об'явку Кураторії, немов відразу згодиться (ну, нехай би не згодився — зараз йому об'явки відсунуть!) і тоді гр.-кат. діти будуть учитися, окремо сидючи, мойсеєвого закону! — Як на це zareагують батьки, яку атмосферу викличе це серед дітей, над тим референт Кураторії не думав, підсудуючи свою думку п. кураторові.

РЕДІЯРД КІПЛІНГ.

Саїс панни Югаль.

(Докінчення.)

Скоріше чи пізніше Стрікланд опише свої пригоди. І цю книжку варт буде купити, а навіть поручити іншим.

Дотепер служив він вірно, як Яків служив Рахелі і час його відпустки добігав до кінця, коли прийшла експлозія.

Він дійсно всіма силами старався зберегти холодну кров, коли був свідком заливань, що про них я згадував, однак вкінці прийшов вибух.

Один старший динтингований генерал попросив панню Югаль, щоб вона вибралася з ним верхи на прогулю і в часі їзди почав так залиняти: „Ви є лише кокеткою“. Жінці дуже важко оборонятися перед такими компліментами, а при слухуватись ще прикріше.

Панна Югаль тремтіла як листок зі страху, бо ті слова доходили теж до вух її саїса.

Делю Стрікланд зносив це доки лише міг. Вкінці вхопив за уздечку генеральського коня і говорючи якнайспокійніше по англійськи, попросив генерала, щоб той залишив це місце, якщо не хоче опинитися разом з конем у рові.

Хвилину пізніше панна Югаль плакала, а Стрікланд побачив, що він безнадійно скомпрометований і що все скінчене.

Генерал загавася, коли панна Югаль оповідала йому, перериваючи слюзами, історію про перездягнення і про їх заручини проти волі батьків.

Стрікланд кляв у душі і злостився на себе самого, а ще більше на генерала, що допровадив його до того вибуху. Він не говорив ні слова, лише притягнув коня за уздечку і готовився завести генерала порядного прочухана, щоб мати принайменше таку сатисфакцію.

Але коли генерал як слід зрозумів у чому річ,

коли він пізнав, що це Стрікланд, то мало відлиху не стратив і на одлі так сміявся, що мало не впав з коня. Стрікланд казав він, заслужив собі на „хрест Вікторії“ і то за те тільки, що так добре зміг вдавати саїса.

Накшець він накинувся на себе самого, — признав, що він справді заслужив бунів, але що він вже трохи за старий на це, то нехай йому Стрікланд вибачить на цей раз. Пізніше він погратулював місс Югаль за її нареченого.

На скандальну старжку справи не звертав він найменшої уваги, бо в дійсності це був добрий дідусь і до того дуже чемний, а мав лише слабість до молодих дівчат.

Потім знову почав сміятись і заявив, що старий Югаль мусів бути дурень.

Стрікланд попустив коневі уздечку і дав генералові зрозуміти, що коли вже річ прийняла такий оборот, то краще булоб, якби він прийшов йому з помічю. Стрікланд знав слабкість Югала до людей з титулами, що то збирають багато почесностей завдяки своєму імені і займають передові становища в державі.

— Це щось мовби піднесення заслони, — сказав генерал — однак нічого, я вмишлюся до того і поможу вам, хочби лише для того, щоб оминити бунів, на які я собі поправді заслужив. Вертайтеся до хати, пане поліцейський саїс, одягніться як пристало, а я заберуся до Югала. Панно Югаль, чи можу попросити вас, щоб ви поїхали трухнем до дому і заждали там?

Яких сміх мінут пізніше у клубі повстала велика метушня: якийсь саїс, убогий по свому з турбомом на голові, просив: — Змилосердіться на Бога! — позичте мені хто вечірнього строю!

Закри його пізнали, повстало кілька димних сцен. Вкінці дістав він таплу купівлі зі содою від одного — сорочку, від іншого — штани і т. д.

Він гнав як шалений на издому поні), що

*) Раса малих коней.

його захопив по дорозі, щоб лише скоріше дістати до старого Югала.

Генерал у червоній святочній уніформі з дорогої шовкової матерії, вже випередив його там.

Що він сказав Югалеви, про це Стрікланд не дізнався ніколи, однак Югаль прийняв Стрікланда чемно, а пані Югаль, зворушена відданям, що його виказав фальшивий Делю, була незвичайно добра.

Генерал горів з радості і лише затирав руки.

Звійшла місс Югаль і заки батько Югаль зрозумів, що з ним діється, вже вирвали від нього благословення, а Стрікланд метнувся просто до телеграфічного уряду, разом з місс Югаль і по відомив, щоб йому вислали його куври.

Останнє непорозуміння, що стрінуло його цього дня, було тоді, як якийсь незнайомий зажадав від нього свого украденого поні!

Стрікланд і панна Югаль одружилися, лише Стрікланд мусів зложити святоще приречення, що занехає свою стару систему а взьметься до нової праці, що приносить більше грошей і скоріше запровадить його до Сміля.

Стрікланд занадто любив свою жілку, щоб зложити приречення, однак це була для нього тяжка проба, бож вулиці, торговища, розмови — все це манило його, все це запрошувало його до нових подорожей, до нових діл і відкрить.

Одного такого дня, він не додержав обітниці, що витягне свого товариша з бід. Однак це було вже давно; тепер він майже зовсім втрачений для того, що він звав „полованням“. Він забув жаргон, мову жебраків, всякі знаки, які кожний, що хоче стати зразком, мусить безумовно знати.

Тепер він, як адміністратор, виповнює статистичні листки.

Переклав Роман Лунь.

Або скажіть, що в іншому містечку чи селі гра-пат. обряди не хочуть йти на науку релігії латинського обряду, хоч свідченням вправно поклали на це, а урядові школи по думці повинні бути такі. Чи це дітям по-вгодно за промислу і чи не можуть інші люди зробити в цього бунту й інших історій?

Можу трайтісь і така, що діти гр. пат. об-ряду не хочуть йти на науку релігії латин-ського обряду, але на науку релігії мейсеної віри не будуть ходити по синах у школі чи по по-літці або в вулицях проти виправного крика-ву діти. Чи нам не відомі історії школи-українці. Чи нам не відомі історії, що за таку поведінку дітей закінчили історії школи-українці? Знаємо навіть випад-ки, що за меншу провинку в цієї ділянки управ-ління школи українці усунули з посади... Чи може в кураторів подати число окружної дис-циплінарної комісії?

Врешті п. куратор аналіз постанови кожорда-ту, а тим часом навіть згадав, що діти гр.-пат. обряди мають учитися релігії в латинському об-ряді, а вже мови не може бути, щоб наші діти ма-ли учитися релігії мейсеної. Якжеж потодити об'єднати до ч. 121/36 п. куратора з конкордатом?

Пропу собі теж уявити, що це буде за наука релігії і як з того вийдуть наслідки, як на науку релігії гр.-пат. обряди будуть приходити діти мей-сеної віри! Ні — це вже буде кумедне видивше.

Хочемо вірити, що згаданий об'єднаний в од-ній великій «непорозуміння» і його негайно від-кинуть.

На руїнах абісінської столиці

РИМ, 8. 5. Стефані. До приходу італ. військ були підпалені м. ін. архів, школу та будинок біля палати веруса. Дільниці палат і віль мі-стрія та расів — це одно пожеарище. Одино-кий будинок в центрі міста, що не згорів, це гостиниця «Імперіаль» яку боронив відділ вій-ська, що його винаймали собі власники.

ПОСОЛЬСТВА ПІСЛЯ ОБЛОГИ.

РИМ, 8. 5. ПАТ. Стефані повідомляє: Коли італійські війська увійшли до столиці Абіссинії в переходили попри британське посольство, ан-глійські громадяни заховувалися зовсім байду-же, зате перед посольствами Німеччини і Фран-ції витали італійських воєнків з одушевленням. З хвилюю, коли італійці авійали до столиці били гробівників потікали. Турецьке посоль-ство знищене до тла. Сам турецький посол тіль-ки чудом врятувався. Його оба слуги вбиті, а сестра пропала. Гробівники не зачіпали тільки британського посольства, бо воно було обведе-не кільчастими засіками й боронили його скорі-рими.

АНГЛІЙСЬКИЙ І АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНСУЛЬ В АДІС АБЕБІ.

ЛОНДОН, 8. 5. ПАТ. На випадок, якщо в Адіс Абебі закінчували всі посольства, то Вели-ка Британія залишить свого консула.

НЬЮ ЙОРК, 8. 5. ПАТ. «Нью Йорк Таймс» до-відується, що після анектування Абіссинії Іта-лією америк. посольство в Адіс Абебі замінить консулат. Той самий часопис припускає, що небом знесуть емібарго на зброю та муні-цію з огляду на кінець війни.

ВІДЗНАЧЕННЯ.

РИМ, 8. 5. ПАТ. Вчора рано доручив король Віктор Емануель Мусолініві відзнаку великого Хреста Савойського Ордену за те, що як міністер війни приготував підбій Абіссинії.

18. ЗЕРКАЛО у фабриці М. БИК

у ф. Яглонська ч. 24. Шліфоване 30 x 100 мм. Тел. 252-54.

Соціалістично-комуністична ідилія у Франції.

ПАРИЖ, ПАТ. Провідник французьких со-ціалістів Бюм, знаває на сторінках часопису «Le Populaire» комуністів узяти участь в творен-ні майбутнього уряду. Правда, комуністи цього не обіцяли перед виборами, але тепер умовили: вони здобули більше мандатів, ніж очікували, а крім того, ініціативу творення уряду беруть соціалісти, а не як дові-ра — радикали. Мимо того орган комуністів «Юм-іт», заявляє, що комуністи участі в уряді не від-мовляються, зате пропонують окреслити до Париза всіх вибраних послів «Людського Фронту»

Заборона ввозу товарів з закордону.

На останній засіданні рада міністрів у Вар-шаві видала заборону привозити всі товари за-кордону. Розпорядок не торкається товарів, що їх привіз поруче: німецько-польська конвенція у справі Горішнього Шлеска з 15. травня 1922. р. і договори про малий прикордонний рух. Розпо-рядок не торкається теж товарів, щодо яких обо-в'язують митні зняжки або звільнення від мита. Розпорядок про загальну заборону привозу всіх товарів має на меті узгодити товарні обмежен-ня з девізовими обмеженнями. Девізи будуть розділювати в рамках девізових обмежень. Одно-часно рада міністрів прийняла проект декрету пре-зидента у справі контролі товарного обороту з за-кордону. Декрет передбачує створення комісії товарного обороту, яка буде наглядати над еко-портівними трансакціями.

Міністерство промислу і торгівлі повідом-ляє: Поширення регламентації товарного при-возу з закордону на цілий привіз тісно зв'язане з обмеженнями девізами і золотом і в дійсності не вводить нових господарських обмежень. Слід пригадати, що тепер регламентація товарного привозу з закордону обіймала коло 80 відсотків цього привозу. Поширення заборони привозу на товари, які дотепер не підлягали таким заборонам, змагає до узгодження господарської політики що-до привозу і до ознамення загострення політики у змислі обмежень цього привозу. Так як і дотепер, контингенти будуть розділювати на основі полі-тико-торговельних зобов'язань супроти закордо-ну та у зв'язку з дійсними потребами внутрішньо-го ринку.

Нова перемога єгипетських націоналістів.

КАІРО, 8. 5. ПАТ. Вчора відбулися вибори до єгипетського сенату; на 79 виборних манда-тів вафдисти здобули 62, 52 сенаторів змінену-ють.

ВЗАЄМИНИ З НЕДЖДОМ.

КАІРО, 8. 5. ПАТ. Єгипет підписав з Недж-дом договір, що налагоджує дипломатичні взає-мини між обома державами.

Для нашої будучності не байдує, чи гро-мадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

АРАБИ КИДАЮТЬ РУКАВИЦЮ АНГЛІЙ-СЬКІЙ ВЛАДІ.

ЄРУСАЛИМ, 8. 5. ПАТ. Арабський началь-ний комітет рішив: 1) продовжувати страйк; 2) від 15. ч. м. не платити податків; 3) помімо острого високого комісара відбутися пропан-дівну подорож по краю.

Податків не платитимуть, доки влада не при-пинить жидівської імміграції; страйк прирвать цесно, як створять національний уряд.

Повстання Іраку здавлене.

ЧИЯ ІНТРИГА?

БЕРЛІН, 8. 5. ПАТ. Як стверджує кому-ікат посольства Іраку, Сергало, провідники одного племені, почали під впливом злобної пропаган-ди (?) кроки, які загрожали публічній безпеці. Це заставило уряд до збройної реакції; літаки

знищили табір повстанців, наразуючи їх на дімаючи втрати. Провідники племені Давалі віддалися, в краю панує спокій; цього тижня по-кінчиться військові операції.

Китайська армія проти Японії.

ПЕКИН, 8. 5. ПАТ. Японський військ. аташе заявив журналістам, що — оскільки вріти по-голоскам — між комуністами з провінції Шансі та нанкінськими військами дійшло до порозу-міння щодо приготування спільної акції проти я-понських військ. У 29. кит. армії працює кому-ніст. пропаганда.

Китайські джерела твердять, що переговори представників нанкінського уряду з комуніста-ми — це лише тактичний маневр проти япон-ської пресії на Китай з огляду на переговори у Тіен-Тсіні.

ЩОБ ВІДЗІСКАТИ ВІЙСЬКОВУ ЧЕСТЬ.

ТОКІО, 8. 5. ПАТ. Вчора відіхали до Ман-джурії перші транспортні дивізії піхоти, якої во-йки брали участь у лютневій революції. Командант дивізії ген. Канемур заявив, що на терені Манчжурії дивізія має відзискати втрачену вій-ськову честь.

ІНТЕРЕНЦІЯ ВІЙСЬКОВИХ ДО ПОЛІТИКИ НЕДОПУСКАЛЬНА.

ТОКІО, 8. 5. ПАТ. На тайному засіданні ви-щої палати мін. війни пояснив причини та хід лютневих подій, опираючись на вислідах слід-ства. Він категорично підмітив, що амішування військових до політики є недопустиме. Вся кі пропозиції з військ. кругів мають переходити через руки міністра війни.

Хочете організовано нести поміч українським інвалідам, то випишіть в члени УКТОДІ, Львів, Потоцького 48. Річна видачка 6 зол., або 50 сот.

З берлінського фільмового екрану.

„НЕМОЖЛИВА ЖІНКА“.

Цим разом (премієра берлінської „Уфи“) ви-нятково не в подружжя, а неможлива саме тим, що не купує туалет у Парижі, тільки машини для нафтодестиларії в Нью Йорку, визнається у веденні підприємства, а не в любовній грі і т. д. Самозрозуміло, не без жіночої грації, суверен-ності, з якою володіє мужчинами підприємства павішеф, дуже до лиця гордій красуні Доротей Вік, а півня з жіночого руху дуже до вподоби.

Та, не жалі, авторці цього і багатьох інших лібрет (Тео Арбу) не дали спокою лаври Куртс Малерою на полі сентиментально-сензацийного шаблону. Між елегантним безсонієм нафто-

вим мэхером (Іргенсен) та радіоізоіотесамим інженіром-винахідником (Густав Фреліх) „мі-дям“ спадає на ступінь слабкої, неорганізованої жінки. Хтож, як не інженір вичаровує з її сліз потоки нафти, палкою промовою пірвавши юр-бу, яка бурно повалює сторожу, поставлену при вершині зрадничим директором? Фонтан-ропи спалахне послумом, тільки для цього, щоб герої жертвували життям при гашемі вибухо-вим способом. Над виратуванням (розуміється!) в останній хвилині склопоється, сажено зачор-лена саме сніжки потрібно для підкреслення краси обличчя, тепер уже зовсім „можлива“

жінка. Оплески залучали... в деяких рецензіях сильніше, ніж на сцені. Праця жінок на вищих місцях сьогодні не є вже таким винятковим явищем і повинна дати привід до нових і цікавих психологічних спостережень. Дуже природна й гарна гра артистів у зв'язку з добре виконаними окремими образами робить фільму ще так приємною і цікавою.

НАГЛА ДИМІСІЯ ПОЛК. КОЦА, ПРЕЗИДЕНТА БАНКУ ПОЛЬСЬКОГО.

ВАРШАВА, 8. 5. ПАТ. Президент Мосціцький прихилився до прохання президента Банку Польського міністра Адама Коца і звільнив його з посади президента ради банку. Однак тому, що віцепрезидент банку міністр Ян Пілсудський «суджає», президент доручив мін. Коцові виконувати свої обов'язки аж до призначення його наступника.

Димісія полк. Коца викликала у політичних колах велике враження. Кружляють поговори, що полк. Коц недовів від довгого часу на нерви і тому уступив. Тому, що «суджа» погіршувалася щораз то більше полк. Коц зголосився до президента Мосціцького і подався до димісії. Його прохання прийняли.

МІЛІОНЕРИ ПРОВІДНИКАМИ КОМІНТЕРНУ.

Сензаційні арештування у Нью Йорку. З Нью Йорку повідомляють, що тамешня поліція перевела сензаційні арештування 26-ох членів пропагандисткої централі «Комінтерну» у Злучених Державах. Централі з осідком у Нью Йорку вела оживлену протидержавну діяльність в армії та американській моринарції. Між арештованими є 10 осіб зпоміж найбільших американських багатіїв-мільйонерів. І так поліція арештувала між іншими доньку відомого банкіра Моргана, жінку мільйонера Рокфеллера і дружину Ламонта. Поліція викрила велетенську друкарню, куплену й уладжену за гроші мільйонів, в якій друкувалися потайки шоденники і пропагандистські листочки.

СКАЖЕНІ ВОВКИ.

СОФІЯ, 8. 5. ПАТ. Від кількох днів у багатьох селах в околицях Бургасу ширять переполах три скажені вовки, що схоплюють безроги й баранів. Передучора, як один із тих вовків з'явився в селі Обзор, усі селяни в переполохі скрилися по хатах. Одному селянинові вдалося постачити з рупини вовка кризь вікно. Після стрілу вовк упав на землю та лежав неперушно, колиж кількох селян підійшло до нього, зірвався зі землі та покусав трьох селян.

НЕГУС В ЄРУСАЛІМІ.

Цісар Абіссинії виступив промовою до радіо?

ГАЙФА, 8. 5. ПАТ. Нині рано прийшов до Гайфи кружляк «Ентерпрайз». Цісря, цісареву, раса Кассу та почот у народніх абіссинських строях привітав бурмістр і достойники Гайфи. Цісар з почотом і прибічною сторожею відіхав негайно до поїзду до Бруссалу. Дві години по від'їзді цісря виландували вантаж цісря, скрині зі золотом, одяг і т. д. Вантажу щільно береже поліція.

БРУСАЛІМ, 8. 5. ПАТ. Абіссинський зопсул дістав телеграму з Брюссалу з проханням відпустити негуса, щоб він виступив коротку промову до американських радіослухачів. Негусові пропонують високий гонорар.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ТРИБУНАЛ В АДС АБЕБІ.

РИМ, 8. 5. ПАТ. Аг. Стефані повідомляє з АДС Абебі: Маршал Бедоліо утворив військовий трибунал, який судитиме на основі італійських законів тих, що допустилися грабінств, насильств проти населення та приватної власності, замахів і саботажистів. Абіссинська поліція під кермою італійських старшин і підтримки аскарів помічає італійським волякам удержувати спокій.

НОВИНКИ.

— На уфундування вітражу в Успенській церкві з нагоди 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили в Адміні. «Діла»: Фкс свічок «Керос» 20 зол.; п. Тома Водяний, Яворів 1 зол.

— Найкращі лиси, пелеринки виконує і поручає Ю. Глушевський, пл. Калітулина 3. Тел. 254-46. Приймає футра на перековання з'гом. 10—?

— Великі Весняні Студентські Вечерниці в суботу 9. травня у всіх салях Народнього Дому. Початок в год. 21. Буфет в управі пань. Першорядна музика. 958 2—2

Вже від нині в Театрі РікиРодностей «ВАРШАВСЬКИЙ ЦИРУЛЬНИК»:

„З ПЕРЕДІЛКОМ“

актуальна політична ревія: Гемар, Тувім, Шлехтер, Ф. Яроші, Т. Ольша, М. Рентген, М. Зімінська, Л. Желіховська, З. Терне. Чого можна більше хотіти? Найпопулярніші прізвиська театрів — оце «ЦИРУЛЬНИК»

Після оголошення нового молочарського закону.

Вчора подали ми на сторінках «Діла» декілька постанов нового молочарського закону, а завтра помістимо окрему статтю з докладним на- світленням цих постанов нового закону. Згадаємо

лише, що новий молочарський закон у своїй остаточної редакції не представляє загрози для нашої кооперативного молочарства.

— Охоронне щеплення проти віспи в Українській Порадні Матерей у Львові, вул. Ходоровського ч. 15. відбувається щодня від 10 до 11 години.

— Купецький празник св. Юрія, патрона Союзу українських купців і промисловців, відбується в неділю, 10. ч. м. в домі при вул. Гродіських 1/1. у Львові. Після архиєрейської Служби Божої в церкві св. Юра пічється в год. 11 академія, а в год. 1 святочний спільний обід.

— Спільне свячене в читальні Просвіти на Вулиці при вул. Совінського ч. 24 відбувається в неділю, 10. ч. м. Початок год. 6.30 веч. Після свяченого забава з танцями.

— Святочну академію в честь Матері Божої уладжує Марійська Дружина учениць фахової школи СС. Васильянок в неділю, 10. ч. м. в селі гімназії при вул. Даугоша ч. 17 у Львові. Початок год. 6 веч.

— «Український Комбантант». Під цим наголомком появилось у Косові перше число місячного часопису, що його видає мр Іван Волошин.

— Страйк будівельних робітників розпочався в п'ятницю у Львові. Робітники домагаються заплати за святкові дні і державні свята, робітничих одягів і виплати належності за дівки а не за «години». У зв'язку з тим були між представниками робітників і працедавцями переговори, а що вони не довели до порозуміння, коло 10.000 робітників здержалося від праці. Страйкують не тільки муляри, теслі, цеглярі та кізлярі, але й брукярі, малярі, локерники, бетонярі і т. п.

— Позички львівського магістрату. На засіданні магістрату 7. ч. м. рішенням м. ін. затягнути з Фонду праці позичку 160 тисяч зол. на будову другого трамвайового шляху на вул. Понінського. Крім того рішенням затягнути в Банку краюного господарства 651 тисяч зол. на конвертування короткочасних кредитів на будову 8-го будинку при Понінській вулиці.

— Смерть ген. В. Богомольця. В Парижі помер один із визначніших українських емігрантів, ген. Вадим Богомольць, колишній головний прокурор флотії Української Народньої Республіки. Після бомбешевської інвазії на Україну він виїхав до Ц. рогороду, де зорганізував український національний комітет і видавав у французькій мові тижневик «Вільна Україна». В 1923 р. переїхав до Парижа, де був одним із перших організаторів української організації. М. ін. брав живу участь в оснуванні українського «Твазала вивчення фашизму». Був теж постійним промовцем на всіх публичних маніфестаціях. Емігрантські злиди примусили його спочити на чужій землі в 58 р. життя. Поховали його на цвинтарі в містечку Корбеуа під Парижем.

— Хто виграв? У тягненні держ. лотерії впади такі більші виграти: 10.000 зол. на ч.: 43121, 5.000 зол. на ч.: 33384 133767 137656 156929 159808, 2.000 зол. на ч.: 7225 22967 30377 39623 55902 54337 56286 56660 56995 67333 75513 104812 105812 109516 130434 151198 153752 183917, 1.000 зол. на ч.: 1690 4911 12066 17719 35019 43492 45136 51529 56625 58578 67839 78179 86409 98826 105918 113643 128232 132756 151315 151530 153406 170543 172151 183002.

— Волинський огаз. В Дубні помер колишній український посол з Волині Максим Чучмай. У польському союзі заявився спершу націоналістом, але згодом перейшов разом з іншими волинцями до комуністичного табору, щоби врешті, опинившись поза союмом, причалити до угодного табору Певного. З його й ласки займав посаду громадського службовця, не виріжнюючись нічим від інших волинських півителігентів.

— Зловживання в судовій касі. В окружному суді в Перемишлі розпочався розправа проти ем. начальника городського суду в Ярославі, Едм. Гавліка та б. секретаря й скарбника тогож суду Стан. Зелінського під закидом грошевих зловживань. Як каже акт обвинувачення, обш. Гавлік позичив собі в 1931 р. у обш. Зелінського із судових депозитів 3.000 зол. і перейшовши після на емеритуру, грошей не звернувши. Пізніше Зелінський, який розкидав депозитові гроші на право і на ліво, оповів у бюрі, що до його каси вломився злодій й забрав готівку 30 тисяч зол. На доказ показував отворену залізну касетку. Шойно чотири роки пізніше, перед сподіваним шконтрум, Зелінський зголосився в бюрі президента окр. суду в Перемишлі д-ра Прохаски й оповів про цю крадіж. На запит, чому не зголосив крадіж зараз, Зелінський сказав, що не міг цього зробити, бо тоді переведено би касове шконтрум яке могло би викрити брак тих 3.000 зол., позичених нем. суду Гавлікові. Акт обвинувачення наводять кілька десятків випадків спроневерення. У зв'язку з тою справою переведено проти 11 суддів дисциплінарну за брак контролю над діяльністю Зелінського, наслідком чого одного начальника суду переведено а іншим суддям висловлено нагану.

— Жахливе самогубство. При вул. Піярів 35-літній безробітний Йосиф Марусевич обли себе бензином, написав формаліни і підпалив себе, вискочив крізь вікно на вулицю. Перевезений до шпиталю помер.

— За 220 зловживань. В апеляційному суді у Львові відбулася карна розправа проти 32-літнього б. урядовця городського суду в Ярославі, Михайла Бадоні, за різні зловживання. Він припинював за гроші справи, припинював виконання карі, зміняв присуди із засудом на ув'язнення, нищив акти, присвоював собі різні суми і т. п. За 220 доказаних зловживань перемиський окружний суд засудив Бадоня на 3 і пів року в'язниці. На апеляційній розправі він виправся вини, мовлячи, що був сапим знаряддям у руках начальника суду Гавліка і директора судової канцелярії Зелінського, проти яких ведеться судова розправа в Перемишлі. Апеляційний суд обнизив йому кару до двох літ в'язниці.

— Львівська хроніка. У льокалі фільмової агенції при вул. Ягайлонській 20. возний Гр. Олесків після суперечки з двома особами із своєї родини застрілявся з револьверу. — Арештували танцівницю нічного льокалю Ванду Войтиляк, що фимінірові з Торуня Ст. Левіцькому вкрада портфель із 200 зол.

— Краєва хроніка. Із Станіславова вивезли до Берези Каргуської трьох комуністів. — Крізь граничну стацію Снятин—Залуче переїхало 450 жидівських емігрантів до Палестини. — У Скоморох Старих пов. Рогатин Петро Слюзар добув з ріки Нараївки давнє артилерійське стрільно, яке розірвало його на кусники. — В коросівському повіті шириться між псами масово скаження.

— Новий ректор варшавського університету. Дня 7. ч. м. відбувся вибір ректора варшавського університету на три найближчі академічні роки. Коли дотеперішній ректор проф. д-р Стефан Пешковський нового вибору не прийняв, у другому голосуванні вибрано ректором проф. д-ра Чубанського, який теж вибору не прийняв. У третьому голосуванні вибрано д-ра Володимира Антоновича, професора «передісторичної археології», який згодився бути ректором.

— Волинська хроніка. В Ясенівці пов. Дубно селяни Пилип Олійчук вкопали на полі біля с. Жолодівки 400 польсько-литовських монет із 1509 р. — Поляки у Дубні звернулися до мінстерства освіти з домаганням заснувати в цьому місті гіцей. — Окружний суд у Луцьку засудив солтиса с. Рудки Мартина Кушнірчука на рік в'язниці за спонсєверення громадських гро-

тей. — При гр. житою, парохії в Рівному засно-
вувся тав допомоги бідним і хорим. — В
Пущу засуджено за комуністичну роботу
Шенес на 4 роки в'язниці, а Шльому
Риса на 3 роки доми поправи.

— Великі пожежі на Поліссі. В містечку Да-
вгородку пов. Столин вибухав в одині госпо-
дарстві загорів пожежа, що в короткому часі
згоріло коло 100 домів, поширюючись далі.
Вогонь перекинувся крізь фку Горинь і зни-
щив ціле передмістя. Згоріло коло тисячки бу-
дівель, мешкальних і господарських, на шкоду
20 господарів, переважно хліборобів. Згоріла
також церква. У вогні погоріла одна жінка і
шес дітей. Школи доходять до пів мільона зод.
— В повітовому місті Столин згорів 15 домів
і понад 30 інших будинків загальної вартості
30 тисяч зод. — В селі Новоолексинського по-
в. згоріло 13 хат і понад 40 інших будинків.
Шкоду обчислюють на 40 тисяч зод.

— Напад на колектуру. До льотерійної ко-
лектури Юл. Лянгера на Празі під Варшавою
увійшов ввечері молодий чоловік і приложив-
ши до голови касієрки Цецилії Островської
нож, забрав з каси 500 зод. і втік на ву-
лицю. На крик касієрки, що була одна, в бю-
ро кинулися за ним прохажі і зловили грабіжника.
За ним був 29-літній Влад. Новак. Зрабовані
гроші від нього відобрали.

— Летунська катастрофа. Складалася в Скоках
савровецького повіту біля Познаня. В повітрі
здарився дав військовий літак, з яких один у-
пав на землю і погребав залозу з двох людей.
Другому літакові вдалось осісти, але з причини
першого терену перевернувся. Один летун ви-
сочив з легковадом, але легковад не розвинув-
ся і летун убитий. Згинув пор. обсерватор Я-
нш Савінський, сержант Озоркевич і сержант
Амачик. Один підстаршина вижив цілий.

— Лихий стан засівів у Світах. За звідом
землемісцевих комісаріату хліборобства до
25 квітня ц. р. на території Світської держави
було засіяних ярим об'ємом 22 мільйон гектарів,
що дає середнє 25 проц. пляну. Торік у тім самім
часі було засіяних 41 міль. га. Світська преса
викликає приспішити темпо засівів. „Правда“
і „Ізвестія“ зазначають, що стан пільних робіт
у східних степових районах викликає поважні
побоювання.

— Фільмова хроніка. На передмісті Букареш-
ту будуть велике ателіє для першої румун-
ської фільмової виробі під дирекцією Тудора
Помпінтіра. — В Москві накручують під режі-
серію Александрова фільму, в якій виступає
2-літній хлопець Джім Петерсон. — Грета Гар-
бо вернулася до Голівуду і розпочинає незаба-
ром фільму „Камілія“ з партнером Робертом
Гейлором. — Марлена Дітріх грає у Голівуді у
фільмі „Огород Адама“ з Чарльзом Бое. Фільм
буде знятий в природних красках. — 7-літня
фільмова зірка Шерлі має виступити у музичній
фільмі „Багате білятько“, де м. і. купається у
воді. — В часі світлітлювання фільми „Роз-
смілий очі“ зі Шерлі Темпл в Австралії прода-
ли там мільон листівок зі знімком малої ар-
тистки.

— Голод у Китаю. Жакливі дива оповідають
підкажі з китайської провінції, навіщеної голо-
дом. Сотні людей вмирають голодовою смер-
тю, люди виводляють псів і котів, а навіть жи-
вуть людським мясом. Багато кінчить само-
губством, не ждучи на голодову смерть. Рятують
дуже трудний з причини лихої комунізації.

— Ріжні вістки. Б. чехословацький президент
проф. Тома Масарик рішився перейти з протес-
тантзму на римо-католич. обряд. — Із Фрідріхс-
гафену вилетів 7. ц. м. у подорож понад Атлан-
тичний океан німецький кермовий бальон „Гінденбург“ з
31 пасажиром і кількістю тонами почти й
багажу. — Наслідком зливних дощів завалилися
руїни старинного римського театру у Вероні,
тадучи на триповерховий дім, який теж завал-
лювався. В катастрофі загинуло 9 осіб. — Одною з
найбільших атракцій сьогорічного „Свята Па-
вля“ буде серія пасійних вистав, граних на
площі перед катедрою Нотр-Дам у червні ц. р.
— У португальському місті Фігуерас упав літак
на юрбу видів і вбив дві жінки. — Біля Біяріці
випала з літака артистка Герміна Рікар і вби-
лася.

— Про охоронні засоби проти веснянок. Сучасній ко-
стиці жидки численним досвідом авдалося побороти
загрозливий страх мільйонів жінок перед веснянками, які
виступають під впливом сонця. Тепер залякати жакливо
успішних і певних охоронних засобів не потребують
жодні заспокоєвувати парасольками перед сонцем, але
жакуть сьомо обгоріти і не дістають веснянок. Між ужа-
лимих тепер охоронних засобів, вибачається на
перший план „Крем і мило Лешіпера“ виробі відомої
французької фірми Антікар Дрань і Ска, в Бельську, можна
дівити у всіх вітниках і дзеркалах. Веснянки перестали
бути від тоді завдяки цьому новачасному засобові ли-
том вірничих лань.

3 кіна.

КІНО „КАСІНО“: „ЛАННОЧКА З ПОСТЕ-
РЕСТАНТЕ“.

Така собі звичайна комедія, що не кожній
звичайній дівчині з почтового віконця, може
трапитися. Треба для цього мати опікуна на за-
вичому ставовищі і помилки в телеграмі, яку він
достав саме тоді, коли вона приходить до нього у
відвідання. Коли директор великого промислового
підприємства зателефонує, щоб йому прислали
ногалино кухаря і люкаю, а замість цього у теле-
графічному уряді, завдяки промислові, вставлять
„молоду перну секретарку“ — комедія готова. Не
дуже забавлялось ми у тих моментах, коли мо-
лодий директор не знає, що робити з молодого се-
кретаркою в одній спальній переділці; а на це вже
готові шаблони і сценаристи, режисери та ча-
торам не легко відійти від цих шаблонів. Най-
веселіша частина фільму та, в якій урядовець
підприємства, разом із кухарем згодяться свого
шефа від Будалешту до Дальматії. Нова артистка
Альма Кар не має якихось особливих прикмет
поза пересічною грую і пересічною красою. Дуже
добрі комічні типи Зніча, Цвілітської та Тера-
сінського.

ДИВОГЛЯДИ.

ДІВЧИНКА, ЩО ЗНАЄ СВОЄ ПОПЕРЕДНЄ
ЖИТТЯ.

В індійській місті Делі зіхалися учені та лі-
карі, щоб дослідити небуде не явище. 9-літня
дівчинка Санті Деві оповідає подробиці про
своє попереднє життя. До цих П оповідаць спо-
чатку поставились скептично, переконані, що
вона вигадує. Тимчасом перевірили, що всі фак-
ти подані нею правдиві. Вона з заплющеними
очима згадувала дім, в якому ніколи не була і
описувала всі предмети, що там знаходяться. Вона
передає якнайточніше подробиці з життя зовсім
невідомої собі особи, якою вона почувалася,
якби продовжувала її життя в іншій формі.

РОСІЙСЬКА МОВА В ЛЬОНДОНІ.

Льондонський журналіст Патрік Морфі, прав-
дивий англієць, що змілку навчився по росій-
ськи, мав одного дня таку фантазію, що хотів
перевірити, чи важко росіянинові, який не знає
англійської мови, порозуміватись по російськи.
Він зайшов у перший ресторан з самого ранку
і сказав по російськи: „Я хочу їсти і пити“.
Кельнерка зморщила брови і сказала, що не роз-
уміє. „Есть“ (їсти) сказав він, „Коли ви хочете
їсти (дріжджі) по англійськи, то підіть до пе-
карні изпроти“. Журналіст далі говорив по ро-
сійськи. Тоді кельнерка нахилилась над ним і
тихцем сказала по російськи: „Коли ви п'яні, то
підіть до задньої кімнати, я вам принесу води“.
І почала дуже тішитись, що зустріла бідного
російського емігранта, який не знає англійської
мови. Після цього вступив Морфі до першої го-
стиниці і звернувся по російськи до швейца-
ра. Той пішов до телефону і передав слухальне
журналістові. Морфі почув, як хтось говорить
по російськи: „Хочете кімнати? Ви росіянин? З
російською мовою в Лондоні важко. Сам знаю
по собі; я тут стрижи, теж росіянин“. На під-
ставі таких дослідів англійський журналіст зро-
бив висновок, що навіть у Лондоні, де так
мало є росіян, можна дати собі раду з росій-
ською мовою.

† Посмертні згадки.

Дня 2. травня ц. р. помер о. Іван Токар, кри-
лошанин гр. кат. Митрополитчої Капитули і рад-
ник гр. кат. Митрополитчої Консисторії у Львові,
парох Підгаєць, висулений підгаєцький декан,
б. голова Філії „Просвіти“, б. голова Сільського
Господаря і член усіх українських товариств і
установ у Підляччях. Перенесення тілних остан-
ків до місцевої церкви відбулося дня 4. травня,
відправлення тіла на місце спочинку до Ви-
шнівчика дня 5. травня. Покійний уродився
1854 р., рукоположений 1877 р. Був знаменитим
проповідником і ревним священником. В. Р. П.

Дописи.

САМБІР.

Свячене у „Соколі“. Одиноке свячене цього року у-
дарило в Самборі Тво „Соколі“ дня 26. квітня ц. р. у вла-
ській домівці при вуд. Перемисль. В означений годині
засидились шестеро гарно вбраною домілку старші і мо-
лоді доверши й побратими в числі коло 70 осіб. О. де-
кан Ю. Пашкевич посвятив сніди і почав ці святотні
святотні радісним „Христос Воскрес“. Голова Тво др
Ю. Рибій поділявся з присутніми святочним яйцем і виго-
лосив пажу промову, в якій сказав усім побажання всьо-
го кращого та оповів своїм про Великдень між У-
країнцями Сьчовими Стойливими. Підчас свяченого

привітні спавали воскресні і сьчові пісні. Крім того про-
мовляли ще др Книжинський і побр. Филіпчик Мик.
Др Книжинський звернувся у своїй промові увагу на зна-
чення сьчовства під теперішню жаклину для українсько-
го народу. Присутні провели ніло час на веселій гутір-
ці так, що жаль було відходити до доми. Свячене зали-
шило гарне враження і переконало старших громадян,
що Тво „Соколі“ у Самборі — це живе товариство а гар-
яний перспективний на будуче і з великим значенням
для міста, бо дає не лише про фізичне, але і про мо-
ральне та національне виховання української молоді в
Самборі. Сала агадати що „Соколі“ у Самборі щойно від-
аюх літ завдяки щасливій студентській молоді проявляє
діяльність і нині став одним з найрухливіших та жакчи-
слетніших товариств у Самборі. Перешкодою в праці
Тво є недовдача власної рухані і спортової площі, як
і прикладу до рухані. Але коли праця в Тво піде далі,
так як дотепер і ці перешкоди Тво нездоланого утуне.
Свячене закінчилось відспіванням національного гімну.

КАЛУШ.

Дитячі садки. Як минулими роками, так і цього ро-
ку філія Союзу Українок у Калуші уладила дитячий са-
дик у середмісті (Торговиця), що його веде жакціфіко-
вана промисловця садків п. Гена Корнякзінєва. По довгих
селах роблять заходи кружок „Рідної Школи“ відкрити
садки від червня ц. р.

КОЛОМІЯ.

Предсвятотчний ярмарок на дохід Рідної Школи в
Коломії. Заходом Старшини Кружка Р. Ш. відбувся в Ко-
ломії у квітну неділю в сали Каси Опшадности передсва-
тотчний ярмарок, залучений з фантовою лотерією. При-
українські кооперативні та промислові підприємства, а
саме: кооператива „Рідна Школа“ і „Суспільний Про-
мисел“ у Львові, „Будучистів“ у Тернополі, дали фірми
Альбе, Зоря, Сільва і Дендра у Львові, які даром наді-
слали на ярмарок свої вироби на фанти. На ярмарку у-
ладжено окремі киоски з відспіванням написаних, що зро-
било цим ярмарком добру рекламу. Ярмарок пройшов з
великим моральним, частинно й матеріальним успіхом,
за що Старшина кружка складає щиро подяку вище зга-
даним нашим фірмам.

ДЕЛЯТИН.

Чому парох не дав шлюбу в неділю? На днях скін-
чився перед городським судом у Десятині кариш роз-
права з приватного обвинувачення о. Олександра Луце-
ва, пароха в Микучині, проти наших гуцулів. Підсуд-
ні гуцули жакувалися письмовно перед епископом Хон-
шиним, що місцевий парох відмовився дати їм шлюб у
неділю, внаслідок чого вони взяли шлюб у Десятині в
римокат. костелі. На приспорування епископа Хоншин-
на обвинувачував о. Олександр Луца гуцулів за знева-
гу тому, що йому закинули підсудні, що він як парох ін-
шим шлюб дає також у неділю, а їм не хоче дати (йшло
про шлюб з паравою). Суд допустив докази правди, вна-
слідок чого о. Олександр Луца стягнув своє обвинува-
чення. Замітимо, що о. Олександр Луца, грекокат.
пароха в Микучині, заступав адвокат жид, др Лео-
польд Гаммер у Десятині. Наші гуцули боролися самі.

Пожежа читальні „Просвіти“ в Дорі. Вночі з 6. на
7. травня ц. р. згорів гарний будинок читальні „Просві-
ти“ в Дорі, що його прибудав гуцули в останніх двох
роках. Тому в останнім році дуже оживалося культурно-
освітнє життя в тіл читальні. Майже кожного дня відбу-
валися проби читальняного або церковного хору під ди-
рад. Кабарівського та проби місцевої гуцульської дутої
оркестри під управою п. Пилипа Гяпюка, яка підго-
товлялася до сезонних імпрез, як фестивалі, народні свя-
та і на аяотуп на святі Фаласквича в Коломії. Гарний бу-
динок у гуцульським стилі що отсе згорів, положений
при головній шосі в самім осередку Дорі і був сіллю
а очак чужо-національного елемента.

Бійки між гуцулами. Бійки і розбавання голод не
миняються по наших гірських селах. Майже кожного
дня привозять до Десятини тяжко побитого, поранено-
го старшого селянина або молодого парубка до місцево-
го лікаря. Дня 7. ц. м. привезли з Чорних Ослан сел. Шоа-
гелюка, якого по лікарській допомозі переслаухано під при-
согою і списаво судово-лікарський протокол, після чого
відвезли його до шпиталю в Надвірній. Стан побитого
дуже поважний так, що грозить небезпека смерті. Ви-
сидники поліції арештували.

Свячене „Союзу Українок“. Заходом кружка „Сою-
зу Українок“ у Десятині відбулося спільне свячене дня
3. ц. м. в салах Українбанку зішлося к. 50 осіб, найпо-
важніших громадян нашого міста, що серед сердечних
привітів і побажань та дійсно щирої гутури провели
час від 6. до 12-ї ягоди. Свячене поблагословила о. За-
харій Золотий, місцевий парох. Опісля голова „Союзу
Українок“ п. Назарюк короткою промовою привітав
гостів і членів Тво. Підчас свяченого співав мужеський
і дівочий хор читальні „Просвіти“ в Десятині величозні
та широкі пісні. Сала підкреслити, що це одне з даль-
ших удатних імпрез „Союзу Українок“, який в останніх
часі розвиває живу жаклю під зміцненням товариського
життя та над віднесенням освіти своїх членів. 16.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10